

Bezinning 461: Geen wraak maar verontschuldiging

Lucas 23,33-47 = passiezondag C-jaar ¹

Het Woord

Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, werd Hij gekruisigd, samen met de twee misdadigers, de een rechts van Hem, de ander links. Jezus zei: 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.' De soldaten verdeelden zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen. Het volk stond toe te kijken. De leiders hoorden Hem en zeiden: 'Anderen heeft Hij gered; laat Hij nu zichzelf redden als Hij de Messias van God is, zijn uitverkorene!' Ook de soldaten dreven de spot met Hem, ze gingen voor Hem staan en boden Hem zure wijn aan, terwijl ze zeiden: 'Als je de Koning van de Joden bent, red Jezelf dan!' Boven Hem was een opschrift aangebracht: 'Dit is de koning van de Joden.' Een van de gekruisigde misdadigers zei spottend tegen Hem: 'Jij bent toch de Messias? Red Jezelf dan en ons erbij!' Maar de ander wees hem terecht met de woorden: 'Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God nu je dezelfde straf ondergaat? Wij hebben onze straf verdiend en worden beloond naar onze daden. Maar die man heeft niets onwettigs gedaan.' En hij zei: 'Jezus, denk aan mij wanneer U in Uw koninkrijk komt.' Jezus antwoordde: 'Ik verzeker je: nog vandaag zul je met Mij in het paradijs zijn.' Rond het middaguur werd het donker in het hele land omdat de zon verduisterde. De duisternis hield drie uur aan. Toen scheurde het voorhangsel van de tempel doormidden. En Jezus riep met luide stem: 'Vader, in Uw handen leg Ik mijn Geest.' Toen Hij dat gezegd had, blies Hij de laatste adem uit. De centurio zag wat er gebeurd was en loofde God met de woorden: 'Werkelijk, deze mens was een rechtvaardige!'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Het eerste deel van deze tekst heeft een sterke parallel met het verhaal over Jezus' bekeringen in de woestijn (Lucas 4,1-13). De duivel probeert Jezus te verleiden zijn Zoonschap van God te gebruiken voor zichzelf en zijn eigen grootheid. Tot tweemaal toe zegt de duivel tot Jezus: 'Als U de Zoon van God bent.' En nu, aan het kruis, zeggen drie partijen: 'Als Hij de Messias van God is, zijn uitverkorene'; 'als Je de Koning van de Joden bent'; 'Jij bent toch de Messias?' 'Mijn uitverkorene', zo noemde een stem uit de wolk Jezus bij zijn transformatie op de berg Tabor. Lucas strikt dus een groot lint rond zijn evangelie: Jezus heeft zich verzet tegen de verleiding zijn Messiaschap of het Zoon van God zijn te gebruiken voor zichzelf. De overheden spreken op dit

¹ Mariakerke, 16 maart 2016. Deze tekst is slechts een klein deel van het lijdensverhaal.

punt de waarheid: 'Anderen heeft Hij gered.' Dat was zijn keuze. Dat was zijn identiteit, zijn naam. Want 'Jezus' betekent 'God redt'.

Jezus geeft zijn eigen lot volkomen aan de Vader. Het eerste woord dat Hij aan het kruis zegt, is een gebed, beginnend met 'Vader'. En de laatste keer dat Hij spreekt is opnieuw een gebed en ook dan spreekt Hij God met 'Vader' aan. Dat is Jezus' godsbeeld: God is de goede, liefdevolle Vader, die zorg draagt voor zijn Zoon en alle mensen. Zeker in diep lijden. Zelfs in de dood. Juist in de dood! Aan die Vader geeft Jezus zich vol vertrouwen over. In het diepste lijden beschuldigt Hij niet, roept geen wraak af ... Maar Hij bidt en vertrouwt zich toe aan zijn Vader.

Wat Jezus tot de tweede misdadiger zegt, heeft een zeer verrijkende betekenis. Velen geloofden dat het paradijs gerealiseerd zou worden op het einde van de tijden, na het Laatste Oordeel. Maar Jezus zegt tot hem dat hij 'nog vandaag' met Hem in het paradijs zou zijn. Dat is een revolutie in de beleving van het leven na de dood. Het betekent dat Jezus zelf ervan uitgaat dat Hij direct in het paradijs zal zijn. Maar niet alleen. Het is een sociaal gebeuren. Ook andere mensen gaan met Hem mee. Als eerste deze misdadiger. De eerste mensen die Jezus komen groeten als Hij geboren is, zijn herders (Lucas 2,8-20). Niet bepaald mensen in het maatschappelijk centrum of aan de top. En nu is een misdadiger de eerste die met Jezus in het paradijs mag komen. Alweer een marginale, zelfs een crimineel.

Het Woord in mijn leven

Hoezeer probeer ik 'mezelf te redden'? Hoezeer probeer ik anderen te redden? Vertrouw ik me aan de Vader toe, als iemand mij (groot) kwaad berokkent? Brengt diep lijden me tot gebed? Vertrouw ik erop dat de Vader me bij mijn dood zal redden voor het eeuwig leven?

Bidden met het Woord

Messias, Zoon van God,
in Uw diepste lijden
hebt U niet gescholden,
niet om wraak geroepen.
U hebt gebeden,
U tot Uw Vader gericht
en Hem om vergiffenis gevraagd
voor wie U kwaad aandeden.
U heeft hen verontschuldigd.
Over de dood heen
bent U met ons.
Zo kunnen wij met U zijn
en nu al het paradijs beleven.
Wat een geschenk,
wat een perspectief.
Zoveel dank, nooit genoeg!
Gedenk al Uw mensen
nu U in het paradijs bent.
En laat Uw Geest ons leiden,
troosten en bijeenbrengen. Amen.

© Eric Haelvoet 2016